



UKF

# Verksamhetsberättelse för 2009

Styrelsen för

Föreningen för Upplands-Bro Kulturhistoriska Forskningsinstitut

får härmed avlämna verksamhetsberättelse för år 2008 (vid årsmöte 2010-04-21)

## 1. Styrelsemedlemmar

Styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning

Ordförande	Curt H Dahlgren	resterande mandattid	2 år
v. Ordf	Ulla Zetterberg	resterande mandattid	3 år
Kassör/sekr.	Börje Sandén	resterande mandattid	2 år
	Thore Isaksson	resterande mandattid	1 år
	Conny Ljung	resterande mandattid	2 år
	Sophie Hedin	resterande mandattid	1 år
	Bo Palmehorn	resterande mandattid	1 år
	Jonny Ljung	resterande mandattid	0 år
Suppleanter	Håkan Norelius	resterande mandattid	0 år
	Johan Hedin	resterande mandattid	0 år
Revisorer	Lennart Danielsson	resterande mandattid	0 år
	Lennart Stigle	resterande mandattid	0 år
Revisorsuppleanter	Yvonne Frödin	resterande mandattid	0 år

Styrelsen har haft två protokollförda sammanträden samt internetkontakter om verksamhetens utveckling. Vi har inte haft några större publika arrangemang som krävt formella styrelsemöten.

## 2. Medlemmar

Föreningen har haft 235 betalande medlemmar. Medlemsavgift 150:-, varav 20:- går till hembygdsrörelsens läns- och riksförbund. Avgiften är 150:- sedan 2009

## 3. Föreningsverksamhet

Årsmöte hölls 2009-04-22 i Dagcentralens samlingshall, Kungsängen. Efter årsmötet höll Börje Sandén ett föredrag på kring Märkesåret 1809. Det har varit temat för forskningen under året. Ämnet har berörts i föredrag av Börje i andra föreningar och sammanhang

UKF är genom *Stockholms läns hembygdsförbund* anslutet till Sveriges hembygdsförbund. Tre nummer av *Medlemsinformation /Nyhetsbrev* har utgått, innehållande sammanlagt 38 A4-sidor. De har distribuerats till medlemmar och andra. Upplaga ca 410 ex varje gång. Samtliga nyhetsbrev för tiden 1987-2009 är publicerade på hemsidan i sökbar form, 85 nummer omfattande ca 550 sidor. De finns också i pärmar på biblioteken i Bro och Kungsängen. Extra *digitala nyhetsbrev* skickas till ca 175 medlemmar som har internetadress. I vår pärm på biblioteken finns en *uppdaterad 20-sidig folder* i A5-format innehållande UKF:s såväl inre som yttre verksamhet åren 1987-2009. Uppgifterna finns också på hemsidan. I en kortfattad *4-vikt folder* sammanfattas UKF:s verksamhet. Dessa folder delas ut till medlemmar och andra vid möten av olika slag. Många används som information om UKF vid utställningar, seminarier, korrespondens och möten med organisationer och personer utanför UKF. Årets *programverksamhet* har genomförts enligt sammanställningen längre fram.

UKF sysslar inte bara med forskning och publicering som man lätt kan tro av namnet. Föreningen är i själva verket en allmän kulturförening som förutom forskningsverksamhet även arbetar med musik och konst. Verksamheten är beroende av aktiva medlemmars intressen för olika typer av kulturfrågor och har genom åren haft tyngdpunkten på olika håll inom kultursektorn. Manskvartetten Bro d'River Boys har ända sedan UKF:s tillkomst varit en sektion inom kulturföreningen.

## 4. Ekonomi - inkomster och utgifter i sammanfattning

Se sammanfattningen av den ekonomiska redogörelsen med Resultat och Balansrapport. Bilagd är också den fullständiga datorutskriften.

*Medlemsavgifter* 37 000:-;

*Inkomster* av uppdragsverksamhet, externa guidningar och föredrag 11 636:-;

Försäljning av våra egna skrifter har inbringat 6 550:-;  
Telefoner, internet, brev- och bokporton, bankkostnad 15 297:-;  
Litteratur och tidskrifter 2 889:-;  
Utställningar / kurser / medlemskap i föreningar 12 181 :-;  
Resultaträkningen visar underskott på 5952:- före avskrivningar.  
Kassa och konton vid årets utgång 93 189:-;  
Varulager 1 270:- efter nedskrivning;  
Inventarier 20 112:-;  
Deklaration: UKF lämnar årlig deklaration med Resultat- och Balansräkning..

## **5. Några projekt under året**

### ***Brogårdsarkivet***

Från UKF har Gudrun Sandén arbetat med viss dokumentering tillsammans med medlemmar i Bro och Lossa hembygdsförening som äger arkivet. Beskrivningen av innehållet i den del av arkivet som redogjordes för i förra verksamhetsberättelsen har kompletterats med en artikel på UKF:s hemsida och dess Nyhetsbrev.

### ***Frågan om Kvistabergs framtid***

Det planerade astronomiska museet vid Kvistaberg invigdes 18 sept 2009. Astronomiska institutionen har bl.a. iordningställt en utställning kring donatorn Nils Tamms astronomiska verksamhet i den stora kupolen. UKF har åtagit sig att i samråd med institutionen genomföra visningar för allmänheten under år 2010.

Frågan om arkivplats för UKF:s arkiv är ännu inte löst.

### ***Lokalhistorisk dokumentation***

Med hjälp av Hans Borgström, mångårig medlem i UKF har en stor del av kart- och bildarkivets färgdiameterial digitaliserats. Börje Sandén har skapat ett aktuellt register över skriftliga artiklar och forskningsredogörelser i häftesform, f.n. över 200 A4-sidor. Det finns även på hemsidan. Antalet småskrifter med artiklar är f.n. 35 i A4-format och 30 A5-format. Under året har även Kungl. Maj:ts kungörelser under året tryckts i en upplaga om 4 ex om 2 volymer om sammanlagt 736 sidor. Sedan tidigare har Landshövdingens kungörelser i 4 ex vardera om 4 volymer. Förhoppningen har länge varit att detta material skall kunna bli tillgängligt för allmänheten i kommunens bibliotek. Förhandlingar har länge pågått och i skrivande stund är förhoppningarna goda att UKF:s material skall kunna studeras där.

## **6. Samarbete med andra organisationer**

UKF deltar i en *samrådsgrupp* kring kulturfrågor med deltagare från de tre hembygdsföreningarna i kommunen samt Kulturböjen. Gruppen ser högst allvarligt på *frånvaron av ett kommunalt kulturprogram i Upplands-Bro* alltsedan kulturnämnden avskaffades. Skrivelser till ansvariga politiker har inlämnats. De har resulterat i att kommunen skapat ett *Kulturrådslag* som sammanträder några gånger om året. På tjänstemannasidan verkar Kultur & Fritid för att ett program skall uppsättas. UKF är medlem i *arkeologisektionen* inom Stockholms läns hembygdsförbund. I arkeologiärenden har vi nära kontakt med *läns museet* och *riksantikvarieämbetet*. Utbyte av skrifter görs med *Sigtuna museum*, *Stads- och kommunhistoriska institutet* vid Stockholms universitet och *Vägverkets museum i Borlänge*. Under året har arkeologer med anknytning till Uppsala universitet visat intresse för Fornsigtuna i såväl avhandlingar som mailkontakter. UKF svarar på detta genom föredrag och exkursion under år 2010.

## **7. UKF:s webbplats**

Våra internetsidor har utökats väsentligt sedan starten 1996. Här finns mycket information om Upplands-Bros historia, men naturligtvis har vi också aktuella upplysningar om våra aktiviteter. Genom att viktigare forskningsresultat läggs ut på internet blir de bevarade för framtiden. KB sparar med vissa års mellanrum även hemsidor. Man kan också hitta UKF:s tidigare upplagor av hemsidan på ett amerikanskt företag som vid det här laget sparat någon miljard webbsajter. Uppskattningsvis finns minst 10 000 A4-sidor nu på hemsidan.

## **8. UKF:s publika aktiviteter, ibland i samarbete med andra**

*(utförlig beskrivning i nyhetsbrev och vår 20-sidiga folder om verksamheten. Bägge finns på hemsidan)*

Föredrag:

*Gamla mynt från Bro och Låssa*, Conny och Johnny Ljung;  
*Märkesåret II*, tillsammans med Bro-Lossa hembygdsförening och Finska föreningen.  
*Granhammarsmannen*. Jonathan Lindström.  
*När en revolutionsarmé hade högkvarter i Tibble Gästgivargård*. Samarr. m. Näs hemb.f. B..Sandén  
*Söndagssalonger – kultur i hemmiljö*  
3/ *Förklädd gud*. Stereoinspelning från 1972 med lokala musiker och Regionmusiken.  
*Märkesåret 1809* lokalt i Bro och Kungsängen. Börje Sandén.  
4/ *Bro d'River Boys sjunger och berättar om 30 års sjungande*.  
*Konsert och konstutställning* i Kvistabergs herrgård.  
*Roger Fällman, Sophie Hedin, Gudrun Sandén, Bro d'River Boys*.  
*Exkursioner:*  
*Busstur till Savolax och Karelen i Låssa*. Samarrangemang med Bro-lossa och Finska föreningen  
*Kulturhusens dag Busstur genom Bro och Låssa*, Samarrangemang med Kultur & Fritid  
*Arkeologidagen – Lilla Ullevi och Rösaring*. Börje Sandén;  
*Konserter:*  
*Julmusik på Klint*. Bro d'River Boys och Bro spelmän. Hembygdsgården Klint  
*Julens sånger och dikter*. Bro d'River Boys and Girls. Tillinge kyrka  
*Konst- och Musikveckan i Junsele (41:a) Bro d'River Boys*  
*Utställningar:* Kungskalaset i Kungsängen. UKF:s/Bro-Lossas verksamhet 4 timmar

## **9. Uppdragsverksamhet**

***En viktig inkomstkälla för UKF och värdefull marknadsföring av verksamheten utgörs av guidningar, föredrag och viss produktion av skrifter.***

*Hur vi arbetat med ett stort herrgårdsarkiv*; Gudrun Sandén. Finlands svenska hembygdsförbund och *Den gränslösa lokalhistorien*, Börje Sandén. Föredrag vid 2-dagars seminarium i Vasa.  
*Föredrag på Ängsjögården om Stäket – lokalhistoria*. Föreningen Ängsjögårdens vänner.  
*Dalkarlsbacken och ryssgraven*. ABF – Seniorakademin  
*Om Märkesåret 1809*. Mycket kort föredrag på Konstklubbens årsmöte (*Kommuntjänstemännen*)  
*Om Rösaring*. Improviserat anförande för Jordstrålningsföreningen  
*Historisk vandring i Gamla Bro*. Gudrun Sandén, Agneta Blidstrand  
*Brogårdsarkivet*, Gudrun Sandén; *Märkesåret 1809* Börje Sandén  
*Dalkarlsbacken och Ryssgraven*, Bro-Lossa hembygdsförenings utflykt för Seija Ullgren (B.Sandén)  
*Vandring vid Broån med tjänstemän i kommunen*. Gudrun och Börje Sandén.  
*Dalkarlsbacken och ryssgraven*. Damernas företagsbyrå. Börje Sandén  
*Märkesåret 1809*. Föredrag för Bro-Lossa hembygdsförening. Börje Sandén  
*Närhistoria kring förskolan Blomman i Finnsta*. Börje Sandén  
*Assurstenen och Rösaring*. Studieförbundet med Svenska för invandrar. Börje Sandén  
*Märkesåret 1809*. Håbo Kultur- och hembygdsförening. Börje Sandén  
*Almarestäket – Ryssgrav – Dalkarlsbacken*. Studenter från SU. Börje Sandén  
*Granhammarsmannens dödsplats*. filminspelning med Dick Harrison. Börje Sandén  
*Kungsängens historia*. Två lektioner vid Kungsskolan i Tibble-Kungsängen. Börje Sandén  
*Finsk invandring i Upplands-Bro*. Höstfest i Ekhammarskolan. Börje Sandén.  
*Märkesåret 1809* Kulturlunch på Bro bibliotek.. Börje Sandén

## **10. Tidskrifter och årsböcker, föreningar som UKF är medlem i**

***För att UKF skall kunna verka framgångsrikt måste kontakter upprätthållas med föreningar och institutioner, som utger tidskrifter och böcker inom det vida fält som UKF vill bevaka:***

*Tidskrifter:* Populär Arkeologi, Populär Historia, Historisk Tidskrift, Folkets historia, Bebyggelsehistorisk tidskrift, Skogshistoriska Sällskapet, Tidevarv (Raå), Rig (etnologi), Biblis (KB:s vänförening), Caerdroia (labyrinth-tidskrift), Bygd och Natur (SHF), Ymer (SSAG, geografi), Ledungen (Hembygdsförbundet)

*Historiska klubbar och antikvariat:* Clio, SMB (militärhistoria), Bokantikvaria, Redins antikvariat.

*Föreningar med årsskrifter:* Stockholms läns hembygdsförbund, Upplands Fornminnesförening, Pro Memoria (Riksarkivet), Sigtuna museum, Stockholms läns museum, Ortnamns-sällskapet i Uppsala, Karolinska förbundet.

*Övriga föreningar:* Kulturbojen, Upplands-Bro Musik- och teatersällskap. Sv. Fornminnesföreningen.

## 11. Korrespondens – konsultationer – intervjuer

UKF för en omfattande korrespondens med institutioner, enskilda forskare och allmänheten främst via e-post ofta initierad av sådant som vi publicerar på vår hemsida. Här et urval:

- \_ Agneta Allerstav/Kerstin Molander har fått upplysningar om Knut Bovins grav med anledning av borttagande av gravstenar. Bovin var trädgårdsdirektör med bostad i villa Fagerlid i Kungsängen.
- \_ UKF har förhandskonsulterats med anledning av planerna på två vindkraftverk i Lossa-Thoresta. Byggnationen besväras inte nämnvärt fornlämningsområdet. (Andra miljöfaktorer kommer nog ändå att hindra byggandet) 2009-01-21.
- \_ Ett stort antal kontakter Kultur & Fritid och Jerker Ekelund som vill sälja en originalmålning av Oscar Sjölander till Upplands-Bro. Kommunen ligger uppenbarligen lågt trots påtalat intresse.
- \_ Fred Berglund har efter radioprogram om att arkeologisk forskning för första gången hittat rester av en processionsväg kontaktat arkeologen i fråga, som alltså inte kände till Rösaring. Det var likadant med den inhägnade kultplats som nu hittats vid Lilla Ullevi. Arkeologerna kände inte till Draget, inte ens att Lilla Ullevi varit föremål för spekulationer och ett antal skrifter sedan 1908. Fred var den som grävde ut några av de 100 groparna längs vägen. Han vidhåller att de definitivt inte far stolphål.
- \_ Brev till Horace Engdahl angående hans tal i riksdagen. Kollat på riksdagens hemsida.
- \_ Vi får överta Gunilla Stenströms överläggskarta från kursen på länsstyrelsen gällande Örnäs
- \_ Mottagit Raä:s omfattande rapport om utgrävningar på platsen för kommande anslutningsväg till motorvägen vid Kockbacka
- \_ Telefonintervju med 90-åriga Asta Carlsson Sandboda om gården Tång, som revs när Kungsängens golfbana anlades
- \_ Upprepade kontakter med Eddy Widborg kring 1809 och Konstklubben Tibble 1809. Föreslagit att Eddy, som bildade klubben inom kommunens tjänstemän, blir inbjuden för att tala om 1809 vid nästa dragning på den utlottade tavlan
- \_ Etablerat samarbete med släkting till grundaren av Grammofonfabriken i Bro. Han kommer gärna och hämtar dem med USB-minne, Han vill lägga länk till UKF, har hittat upplysningar. Åke Svalfors.
- \_ Stefan Nordin frågar efter ev familjealbum med bilder av Tibble gästgivargård som revs ca 1907
- \_ Fred Blomberg, Sigtuna, frågar om ruinen av Aske Tegelbruk
- \_ Besök av KF och Mondo arkitekter – Bro-områdets historia - Tegelhagen
- \_ Perhans vid Kulturgeografen angående ortnamn omnämnda i Olav den Heliges saga
- \_ Möte med kommittén för Märkesåret 1809
- \_ Korrespondens med Göran Bäärnhelm kring min fråga om Olaus Magnus sätt att rita färdvägar som öppna vattenleder.
- \_ Örjan Romefors (Riksarkivets årsbok) erkänner att redaktören inte ville ha med undertecknandet av regeringsformen den 27 juni. Det skulle ha funnits en övergripande artikel som utelämnades.
- \_ Dick Harrison – om 27 juni 1809 tas upp i nya historiska standardverket. Brevtext.
- \_ Åke/Viola Wiss arbetar med tolkning av bl.a. domstolsprotokoll ur Svenngårds samling
- \_ Mail till Fp-gruppen om vikten av föreningsarkiv, Brogårdsarkivet och UKF:s arkiv
- \_ Turistinformation om U-Bro vid möte med Damernas företagsbyrå
- \_ Börje Valtin rapporterar om ett röse i Brunnaområdet. Visar det vid tillfälle
- \_ Upprepade kontakter med anledning deltagandet i seminariet i Vasa i nov

## 12. Övrigt

Ordf.  
Curt Dahlgren

v. ordf  
Ulla Zetterberg

Sekreterare  
Börje Sandén